

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta
Katedra germanistiky

P O S U D E K   D I P L O M O V É   P R Á C E

Jméno a příjmení studenta: **Bc. Pavel Vít**

Název diplomové práce: **Vzdělávání učitelů němčiny na Pedagogické fakultě v Českých Budějovicích. Historie, současnost a perspektivy.**

Vedoucí diplomové práce: doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.

Oponent diplomové práce: **Mgr. Jana Kusová, Ph.D.**

Vyjádření oponentky diplomové práce:

Ve své diplomové práci se Pavel Vít zabývá historií, současností a perspektivami vzdělávání budoucích učitelů a učitelek němčiny na PF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Vzhledem k potřebě neustále aktualizovat a zlepšovat studijní programy považují práci za velmi přínosnou. Práce díky rozsáhlým výzkumům a dotazníkovému šetření přináší velké množství relevantních dat, která lze využít i v akademické praxi. Cílem práce bylo zmapovat staré i aktuální studijní programy na katedře germanistiky PF JU, zjistit potřeby a přání studentů a studentek ohledně jejich studia učitelství německého jazyka a vše promítnout do návrhu ideálního studijního programu, který by zohlednil optimální začlenění všech oblastí zásadních pro vzdělání moderního učitele cizího jazyka pro 2. stupeň ZŠ, tedy složku odborné germanistiky a především odpovídající zařazení didaktických disciplín, jež jsou pro kvalitní přípravu studentů a studentek na profesní praxi zcela klíčové.

V kapitolách 2–4 si autor připravuje půdu pro své následující empirické výzkumy a šetření, proto jsou tyto kapitoly zaměřeny spíše teoreticky, mimo jiné na jazykovou politiku České republiky, výuku němčiny a nabídku studia

němčiny pro budoucí učitele na PF v ČR. Zvláštní pozornost je zde věnována katedře germanistiky PF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Kapitoly 5–8 se velmi detailně věnují výzkumu tří studijních programů na katedře germanistiky PF JU, které byly akreditovány od druhé poloviny 80. let 20. století dosud. Jedná se o nejrozsáhlejší část diplomové práce, která přehledně a vizuálně velmi zdařile překládá obrovské množství dat. Každý z výše uvedených programů je analyzován s ohledem na skladbu a časovou dotaci pro výuku jednotlivých vědních disciplín (literatura, lingvistika, didaktika, jazyková cvičení, další vědní disciplíny). Autor dále podrobně analyzuje strukturu jednoho ročníku z každého zkoumaného studijního programu. Za velmi cenné považuji celkové shrnutí a srovnání jednotlivých studijních programů v kapitolách 7 a 8. Oceňuji autorovu trpělivost při získávání a zpracování všech potřebných podkladů, jejich grafické zpracování, popisy grafů a schopnost vyvodit z dat jednoznačné závěry.

V kapitole 9 Pavel Vít prezentuje svůj vlastní sociologický výzkum, během něhož zjišťoval názory studentů a studentek učitelství německého jazyka napříč univerzitami v České republice na různé aspekty jejich studia. Oceňuji dobře promyšlený design výzkumu, přesně formulované cíle a otázky i způsob zpracování a prezentace zjištěných dat. I přes podmínky ztížené pandemií koronaviru a vyhlášením nouzového stavu se autorovi podařilo získat odpovědi 133 studentů a studentek ze sedmi univerzit z celé České republiky. Všechny vysoké školy, které nabízí studium učitelství němčiny, sice nejsou optimálně zastoupeny, přesto je u některých VŠ možné vzhledem k počtu zapojených studentů a studentek vyvozovat relevantní závěry. Oceňuji, že se autor nezaměřil pouze na skladbu a rozsah předmětů, ale zkoumal např. i názory studentů a studentek na podíl a zařazení pedagogické praxe do výuky na VŠ, jejich připravenost věnovat se učitelskému povolání, jejich vnímání náročnosti studia či vztahu k vyučujícím, ochotě účastnit se zahraničních projektů či pobytů, motivaci ke studiu daného oboru apod. Pavel Vít tak získává velké množství dat a inspiraci pro hlavní cíl své práce – pro návrh ideálního studijního programu, který předkládá v kapitole 10 své diplomové práce.

Předkládaná diplomová práce má nadstandardní rozsah (178 stran včetně všech příloh) a výrazně tím převyšuje úroveň diplomové práce. Její struktura je logická a přehledná, kapitoly na sebe dobře navazují. Jak již výše uvádím, velmi oceňuji grafickou kvalitu předkládané práce. Provedení grafů, jejich zařazení, popis a analýzy jsou na vysoké úrovni, přehledné a srozumitelné. Přesto se zde vyskytují některé nedostatky – např. u grafu na s. 64 nesouhlasí barvy grafu s popisky, občas škály jedné barvy nejsou dostatečně odlišné, což znesnadňuje orientaci.

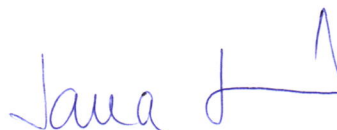
Autor pracuje s kvalitní a odpovídající odbornou literaturou, kterou průběžně uvádí a cituje.

Za ne zcela zdařilou považuji jazykovou stránku práce. V textu se vyskytuje poměrně velké množství gramatických a pravopisných chyb či nestandardních, neúplných nebo chybných syntaktických konstrukcí. Text je sice srozumitelný, tyto chyby ale při čtení práce zbytečně ruší.

K práci mám následující dotazy a poznámky. Body 2, 3, 6, 7 a 9 jsou současně mými otázkami k obhajobě diplomové práce:

1. Jana Kusová je členkou katedry od roku 1995 (původně pod jménem Frejlichová).
2. Na s. 27 píšete, že současně vyučovaný bakalářský a magisterský program budou během výzkumu analyzovány samostatně, přestože na sebe navazují. Na s. 28 a 32 ale uvádíte, že oba programy budou analyzovány společně. Prosím tedy o upřesnění.
3. Na s. 41 a následně na s. 73–74 chybí u lingvistických disciplín „Syntax“. Jelikož se jedná o jednu ze základních disciplín, neumím si představit, že se v SP 86 vůbec nevyučovala. Prosím tedy o vysvětlení.
4. Na s. 49 v posledním odstavci nad grafem: Nemá zde být „SP 96“?
5. Na s. 52 uvádíte, že se didaktika vyučuje pouze v magisterském studiu. Dle mého názoru by ale měly být započítány i dva semestry předmětu „Úvod do pedagogické praxe“ realizované v rámci bakalářského studia.
6. Na s. 54 píšete, že absolventi SP 86 mohli vyučovat v „některých ročnících“ středních škol. Prosím o vysvětlení a případně upřesnění této informace.
7. V grafice na s. 55 uvádíte, že „Základy jazykovědy/Úvod do germanistiky“ byly v SP 86 vyučovány v 4LS a 5ZS. Prosím o upřesnění – v rámci jakého předmětu?
8. Na s. 74 uvádíte, že „Historická mluvnice“ byla vyučována pouze v rámci SP 96. V rámci SP 09 je ale tento předmět zařazen jako „Úvod do dějin německého jazyka“.
9. Na s. 149 navrhuje v rámci ideálního studijního programu zařadit předměty „Kultura a realie německy mluvících zemí“ a „Dějiny německy mluvících zemí“ v 3ZS. Není toto spojení na jeden semestr příliš náročné? V obou případech se jedná o disciplíny, které jsou obsahově velmi rozsáhlé.

Práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným pozitivům navrhuji hodnocení **výborně**.

Datum: 25. 5. 2020

Podpis oponentky diplomové práce